

ระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย
ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร
แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม
สาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เห็นเป็นการสมควรให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลไว้เป็นการเฉพาะและเพื่อส่งเสริมการศึกษาของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามวัตถุประสงค์ของทันตแพทยสภา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ ข้อ ๘ (๑๐) ข้อ ๑๖ (๑) แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบข้อ ๑๑ วรรคสอง แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ และด้วยอนุมัติของคณะกรรมการทันตแพทยสภา ในการประชุมคณะกรรมการทันตแพทยสภา วาระพิเศษ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรเพื่อเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๕ บรรดาระเบียบ ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยหรือมติคณะผู้บริหารราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร

ส่วนที่ ๑

คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอวุฒิบัตร

ข้อ ๕ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ และ

ข้อ ๖ มีคุณสมบัติตาม ข้อ ๖ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตร แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

๖.๑ ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ.๒๕๓๗ และ

๖.๒ ต้องเป็นผู้ได้ผ่านการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี ตามหลักสูตร ของราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย หรือที่ทันตแพทยสภารับรอง หรือ

๖.๓ ต้องเป็นผู้ได้ผ่านการฝึกอบรม เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล (หลักสูตรฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้าน สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ร่วมกับหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต) เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ปี ตามหลักสูตรของราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย หรือที่ทันตแพทยสภารับรอง หรือ

๖.๔ ต้องเป็นผู้ได้ผ่านการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล (หลักสูตรฝึกอบรมทันตแพทย์ ประจำบ้านสาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ที่จบแพทยศาสตรบัณฑิต) เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี ตามหลักสูตรของราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยหรือที่ทันตแพทยสภารับรอง

การยื่นคำขออนุมัติเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลของผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมของต่างประเทศตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศไม่มีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ในประเทศไทย จนกว่าจะผ่านการสอบเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทยได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่ราชวิทยาลัยกำหนดฯ โดยออกเป็นระเบียบทันตแพทยสภา

ส่วนที่ ๒

คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตร

ข้อ ๗ ผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตร ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

ผู้ยื่นขออนุมัติบัตรเป็นผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ.๒๕๓๗ และเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมหลังปริญญาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล โดยมีคำรับรองของหัวหน้าหน่วยงานตามหลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับวุฒิปัตร์หรือเทียบเท่าแสดงความรู้ความชำนาญ ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมใน สาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลจากสถาบันในต่างประเทศที่ทันตแพทยสภารับรองเพื่อการ สมัครสอบเป็นผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม

(๒) ได้รับปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลและ ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรม ในสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลที่มีระยะเวลาศึกษาหรือ ฝึกอบรมเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี จากสถาบันที่สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาหรือทันตแพทย สภารับรองโดยข้อเสนอจากราชวิทยาลัย และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาศัลยศาสตร์ช่องปาก และแม็กซิลโลเฟเชียลติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๓) สำเร็จการศึกษาหรือฝึกอบรมในสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ที่มี หลักสูตรการศึกษาหรือฝึกอบรมไม่น้อยกว่า ๓ ปี จากสถาบันที่สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาหรือ ทันตแพทยสภารับรองโดยข้อเสนอจากราชวิทยาลัย

(๔) ได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพอหรือประกาศนียบัตร บัณฑิตชั้นสูง หรือปริญญาโทในสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ที่มีระยะเวลาในการศึกษาหรือ ฝึกอบรม ๑ ปีการศึกษา จากสถาบันที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาหรือทันตแพทยสภารับรอง โดย ข้อเสนอจากราชวิทยาลัยและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโล เฟเชียลติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

(๕) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับถึงวันที่สมัครสอบ

หัวหน้าหน่วยงานในวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ในกรณีที่ทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือรับรองตนเองในกรณีที่ไม่มีผู้บังคับบัญชา

หมวด ๒

การสมัครสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิปัตร์

ข้อ ๘ ผู้ประสงค์ขออนุมัติบัตรหรือวุฒิปัตร์ ให้ยื่นคำขอ และชำระเงินค่าสมัครที่สำนักงาน เลขาธิการราชวิทยาลัย ภายในระยะเวลาที่ราชวิทยาลัยกำหนดพร้อมเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- (๑) คำขอตามแบบที่ราชวิทยาลัยกำหนดไว้
- (๒) หลักฐานแสดงคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ
- (๓) หลักฐานการฝึกอบรม การปฏิบัติงาน
- (๔) หลักฐานผลงานวิจัยสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง (กรณียื่นขอสอบปากเปล่า)

(๔.๑) ในกรณีวุฒิปัตร์ประกอบด้วย

(๔.๑.๑) เอกสารงานวิจัย คือ ต้นฉบับตีพิมพ์ (Manuscript) หรือรายงานฉบับสมบูรณ์ (Full report) ที่ผ่านการสอบงานวิจัยแล้ว และได้รับการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยแล้ว หรือ ผลงานวิจัยอย่างน้อย ๑ เรื่อง โดยส่งสำเนาพิมพ์ (Reprint) หรือหนังสือตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ โดยผู้ขอสอบวุฒิปัตร์เป็นผู้พิมพ์ชื่อแรก (First author) โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้พิมพ์หลัก ผู้สนับสนุนการพิมพ์ (Corresponding author)

(๔.๑.๒) หนังสือรับรองผลการประเมินวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณางานวิจัยของทันตแพทย์ประจำบ้าน ในคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

(๔.๑.๓) จะต้องหนังสือรับรองการเสนอผลงานทางวิชาการ (Oral or Poster presentation) ในการประชุมระดับชาติหรือนานาชาติ

(๔.๒) ในกรณีอนุมัติบัตรประกอบด้วย ผลงานวิจัยอย่างน้อย ๑ เรื่อง โดยงานวิจัยต้องมีขอบเขตดังนี้ การวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน การวิจัยทางคลินิก การวิจัยเอกสารเชิงประจักษ์ ได้แก่ การทำ systematic review และ meta-analysis การวิจัยด้านสาธารณสุข การวิจัยด้านระบบบริการทางการแพทย์ และการวิจัยทางด้าน ทันตแพทยศาสตร์ศึกษา โดยส่งสำเนาพิมพ์หรือหนังสือตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ โดยต้องเป็นผลงานที่ไม่เคยใช้เพื่อจบการศึกษาในหลักสูตรใดมาก่อน ผู้ขอสอบอนุมัติ ต้องมีส่วนร่วมในผลงานอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ หรือเป็นผู้พิมพ์ชื่อแรก หรือเป็นผู้พิมพ์หลัก ผู้รับผิดชอบการพิมพ์ โดยผลงานวิจัยดังกล่าวต้องได้รับการประเมิน โดย อพว.

(๕) หลักฐานการฝึกอบรม การปฏิบัติงาน

(๖) เอกสารรายงานผู้ป่วยที่เขียนตามแบบรายงานผู้ป่วยที่คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

(๗) เอกสารหรือหลักฐานอื่นๆ (ถ้ามี)

(๘) ค่าธรรมเนียมการสมัครสอบความรู้เพื่อขออนุมัติบัตรหรือวุฒิปัตร์ ให้เป็นไปตามประกาศของราชวิทยาลัยฯ

หมวด ๓

การประเมินคุณสมบัติผู้สมัครสอบและคุณสมบัติผู้มีสิทธิสอบ

ข้อ ๙ การตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครสอบ เลขาธิการราชวิทยาลัยฯ จะรวบรวมเอกสาร และหลักฐานต่างๆ ของผู้สมัครส่งให้คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ สาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล เพื่อประเมินคุณสมบัติและอนุมัติให้ผู้สมัครมีสิทธิสอบแล้ว คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ จะส่งรายชื่อผู้มีสิทธิสอบให้เลขาธิการราชวิทยาลัยฯ เพื่อประกาศและแจ้งให้ผู้สมัครสอบทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วันก่อนสอบ ในกรณีเร่งด่วนหรือเพื่อประโยชน์แก่ผู้สมัครสอบ เลขาธิการราชวิทยาลัยฯ อาจแจ้งให้ผู้สมัครสอบทราบล่วงหน้าน้อยกว่าระยะเวลาดังกล่าวในวาระแรกก็ได้

หมวด ๔

การสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร

ข้อ ๑๐ ผู้ที่ผ่านการพิจารณาให้มีสิทธิสอบแล้ว ต้องสอบความรู้ ความชำนาญในการ ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและหลักสูตรในการสอบเพื่ออนุมัติบัตร หรือวุฒิบัตรสาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ตามที่คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะผู้บริหารราชวิทยาลัยและโดยอนุมัติจากคณะกรรมการทันตแพทยสภา

ข้อ ๑๑ การสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร ให้คณะอนุกรรมการสอบดำเนินการสอบดังนี้

(๑) ผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรตามข้อ ๖ หรือผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรตามข้อ ๗(๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้สอบข้อเขียน สอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย

(๒) ผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรตามข้อ ๗(๑) ให้สอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วยและหรือร่วมกับการสอบอื่นๆ ตามที่คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ สาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและ แม็กซิลโลเฟเชียลเห็นสมควร โดยให้ยกเว้นการสอบข้อเขียน

“ผลการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วยให้เก็บสะสมไว้ได้ในระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี”

ข้อ ๑๒ ทันตแพทย์ประจำบ้านที่เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรและในสถาบันที่ทันตแพทยสภารับรอง อาจสอบข้อเขียนเก็บสะสมไว้ได้ระหว่างการฝึกอบรม โดยจะยื่นขอสอบได้หลังผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว ๒ ปี ในกรณี ๖(๔) หรือ ๓ ปี ในกรณี ๖(๒) และ ๗ ปี ในกรณี ๖(๓) และมีใบรับรองจากสถาบันฝึกอบรม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินผลระหว่างการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้าน เพื่อประกอบในการสอบข้อเขียนเพื่อรับวุฒิบัตรต่างๆ ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๗

ข้อ ๑๓ ทันทแพทย์ประจำบ้านที่ผ่านการฝึกอบรม ครบตามโครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรม จากสถาบันที่ทันตแพทย์สภารับรองที่สอบงานวิจัยผ่านแล้ว และอยู่ระหว่างรอการตีพิมพ์ผลงานวิจัย หรือ รอใบตอบรับให้ตีพิมพ์ ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการอุดมศึกษา กำหนด มีสิทธิสมัครสอบเพื่อประเมินผลการสอบปากเปล่า และรายงานผู้ป่วยเพื่อวุฒิบัตรในสาขาที่ฝึกอบรม อยู่ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินผล ระหว่างการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้าน เพื่อประกอบในการสอบปากเปล่า และรายงานผู้ป่วยเพื่อรับวุฒิบัตรสาขาต่างๆ ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๐

ข้อ ๑๔ ทันทแพทย์ที่ขอสอบเพื่ออนุมัติบัตร สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล จะต้องส่งหลักฐานผลงานวิจัยตามความในข้อ ๘(๔.๒) โดยผลงานนั้นต้องไม่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อ รับประทาน และผู้ขอสอบต้องมีสัดส่วนในผลงานไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ หรือเป็นผู้นิพนธ์ชื่อแรก หรือ เป็นผู้ นิพนธ์หลักผู้รับผิดชอบการพิมพ์ ทั้งนี้ตามความในประกาศแนบท้ายหลักสูตรเรื่อง “การรับรองอนุมัติบัตร สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลให้มีคุณวุฒิเทียบเท่าปริญญาเอก”

ส่วนที่ ๑

ขั้นตอนการสอบ

ข้อ ๑๕ การสอบประกอบด้วยการสอบข้อเขียนและการสอบปากเปล่า ผู้สมัครสามารถสมัครสอบข้อเขียน หรือสอบปากเปล่า หรือสอบข้อเขียนและปากเปล่าในคราวเดียวกัน โดยต้องส่งหลักฐานและเอกสารตามที่คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

ข้อ ๑๖ การสอบข้อเขียน ข้อสอบประกอบด้วย

(๑) ความรู้ทั่วไป ได้แก่ การสอบความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์พื้นฐานหรือวิทยาศาสตร์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับงานศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

(๒) ความรู้เฉพาะทางศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

(๓) ความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติ และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

ข้อ ๑๗ การสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย

การสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย เป็นการประเมินความรู้ ความสามารถในแนวคิดเกี่ยวกับการตรวจวินิจฉัย การรักษาโรค การติดตามและประเมินผลหลังการรักษา รวมถึงการแก้ไขปัญหาในการรักษา การวางแผนการรักษาผู้ป่วยแบบองค์รวมและรวมถึงการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากรายงานผู้ป่วย เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการรักษาขอบเขตการสอบตามหมวด ๖

ส่วนที่ ๒

กำหนดการสอบและสถานที่สอบ

ข้อ ๑๘ กำหนดการสอบ สถานที่สอบให้เป็นไปตามประกาศของราชวิทยาลัยฯ

หมวด ๕

ขอบเขตเนื้อหาในการสอบข้อเขียน

ข้อ ๑๙ ขอบเขตเนื้อหาการสอบในการสอบข้อเขียนประกอบด้วย

- (๑) ความรู้ทั่วไป ได้แก่ การสอบความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์พื้นฐานหรือวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับงานศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล
- (๒) ความรู้เฉพาะทางศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล
- (๓) ความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติ และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

ส่วนที่ ๑

ความรู้ทั่วไป

ข้อ ๒๐ การสอบความรู้ทั่วไป ความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานหรือวิทยาศาสตร์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ประกอบด้วย

๑. Anatomy
๒. General medicine
๓. General surgery
๔. General dentistry
๕. General Anesthesia

ส่วนที่ ๒

ความรู้เฉพาะทางศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

ข้อ ๒๑ ความรู้เฉพาะด้านศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

๑. การผ่าตัดเกี่ยวกับฟันและกระดูกรองรับรากฟัน (Dentoalveolar Surgery) เช่น impaction, embedded tooth, surgical extraction, periapical surgery, cystectomy เป็นต้น

๒. การดูแลรักษาการติดเชื้อในบริเวณช่องปากและใบหน้าที่มีสาเหตุมาจากฟันและไม่ใช่สาเหตุจากฟัน (Odontogenic and non odontogenic Origin) เช่น Incision and drain abscess via intraoral and extraoral approaches, treatment of cellulitis, exploration of maxillary sinus, removal of the stone in salivary gland เป็นต้น

๓. การรักษาการบาดเจ็บในบริเวณกระดูกขากรรไกรและใบหน้า (Maxillofacial Injuries) เช่น Primary and secondary repair of facial and oral soft tissue injuries, open and closed reduction of fracture of the mandible, maxilla, zygoma, nose, orbit, frontal sinus, naso-orbito-ethmoidal and midface region เป็นต้น

๔. การแก้ไขความผิดปกติของกระดูกขากรรไกรและใบหน้า (Dentofacial Deformities) เช่น surgical correction of functional and esthetic orofacial and craniofacial deformities of the mandible, maxilla zygoma and other facial bones, surgical procedures including ramus and body osteotomy of mandible, genioplasties, subapical segmental osteotomies, Le fort I,II,III procedures and craniofacial operations เป็นต้น

๕. การผ่าตัดเพื่อการใส่ฟันปลอม (Preprosthetic Surgery) และการบูรณะด้วยรากฟันเทียม (Dental Implant) เช่น Alveoloplasty, torectomy, removal of scar tissues, frenectomy and frenoplasty, sulcoplasty, alveolar ridge augmentation, placement of dental implant เป็นต้น

๖. การรักษาพยาธิสภาพในช่องปาก กระดูกขากรรไกรและใบหน้า (Pathologic condition of maxillofacial region) เช่น การทำ Biopsy แบบต่างๆ marsupialization of large cyst, enucleation of large cyst, surgical treatment of tumor in maxillofacial region including excision, enucleation, block resection, partial mandibulectomy, maxillectomy เป็นต้น

๗. การผ่าตัดสร้างเนื้อเยื่อ (Reconstructive Surgery) เช่น bone graft and soft tissue graft, tempormandibular joint reconstruction, management of continuity defects, insertion of implant, facial closure of oroantral and other reconstructive surgery เป็นต้น

๘. การผ่าตัดอื่นๆ (Miscellaneous) เช่น tracheostomy, ligation of large artery, nerve decompression และอื่นๆ เป็นต้น

หมวด ๖

การสอบปากเปล่าและการรายงานผู้ป่วย

ข้อ ๒๒ การสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้ความสามารถในแนว
ลึกเกี่ยวกับการตรวจ การวินิจฉัย การรักษา การติดตามและประเมินผลหลังการรักษา รวมถึงการแก้ไขปัญหา
ในการรักษา การวางแผนการรักษาผู้ป่วยแบบองค์รวม โดยประเมินจากเอกสารรายงานผู้ป่วยและ การตอบ
คำถามในการสอบปากเปล่า

ข้อ ๒๓ การสอบปากเปล่า แบ่งเป็น ๕ ห้อง ดังนี้

ห้องสอบที่ ๑ เป็นการสอบความรู้ในหัวข้อ trauma, medicine, general surgery and
anesthesia

ห้องสอบที่ ๒ เป็นการสอบความรู้ ในหัวข้อ infection และรวมทั้ง

- sinus surgery

- salivary gland disease

ห้องสอบที่ ๓ เป็นการสอบความรู้ ในหัวข้อ pathology & reconstructive surgery
รวมทั้ง preprosthetic surgery และ Implant

ห้องสอบที่ ๔ เป็นการสอบความรู้ในหัวข้อ dentofacial deformity และรวมทั้ง

- cleft lip and cleft palate

- TMJ surgery

ห้องสอบที่ ๕ เป็นการสอบรายงานผู้ป่วย (Case presentation)

ขอบเขตเนื้อหาการนำเสนอรายงานผู้ป่วย

(๑) ผู้สมัครสอบวุฒิบัตรและอนุมัติบัตรยกเว้นผู้ที่มีคุณสมบัติข้อ ๗(๑) ให้ส่งรายงานผู้ป่วยเพื่อ
พิจารณา ๑๐ ราย อยู่ในประเภทตั้งแต่หมวดที่ ๑-๕ โดยต้องมีผู้ป่วยในหมวดที่ ๑-๔ อย่างน้อยหมวดละ ๑ ราย
และแต่ละหมวดซ้ำได้ไม่เกิน ๓ ราย และในจำนวนนี้ จัดให้ ๓ รายแรก เป็นผู้ป่วยที่เตรียมพร้อมสำหรับใช้สอบ
รายงานและผู้ป่วยรายที่ ๑-๓ ต้องไม่ซ้ำหมวดกัน

ผู้ป่วยที่ส่งมาพิจารณาทั้ง ๑๐ รายนี้ ต้องเป็นผู้ป่วยที่ตนเองเป็นเจ้าของไข้และให้การรักษา ยกเว้น ผู้สมัครสอบเพื่อวุฒิบัตร อนุญาตให้ใช้ผู้ป่วยที่ตนเองมีส่วนร่วมเป็นผู้ให้การรักษาดังแต่ต้นมา สอบได้โดยมี อาจารย์ผู้ควบคุมเป็นผู้ให้การรับรองผู้ป่วยที่รายงาน จำนวน ๑๐ ราย เป็นผู้ป่วยจากสถาบันหลัก/สถาบันร่วม อย่างน้อย กึ่งหนึ่ง และส่วนที่เหลือเป็นผู้ป่วยจากสถาบันสมทบ โดยเป็นรายงานการทำผ่าตัดที่เหมาะสม สำหรับการสอบเป็นผู้ชำนาญการทางสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลและมีระยะเวลาติดตาม ผลครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในแต่ละหัวข้อ

(๒) ผู้สมัครสอบอนุมัติบัตรที่มีคุณสมบัติ ข้อ ๗(๑) ให้ส่งรายงานผู้ป่วยเพื่อพิจารณา ๓ ราย โดยต้อง เป็นผู้ป่วยที่ตนเองเป็นเจ้าของไข้และให้การรักษาลงสำเร็จการฝึกอบรมจากต่างประเทศ อยู่ในประเภทตั้งแต่ หมวดที่ ๑-๕ โดย ไม่ซ้ำหมวดกัน โดยเป็นการนำเสนอรายงานการทำผ่าตัดที่เหมาะสมสำหรับการสอบเป็นผู้ชำนาญการ ทางสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลและมีระยะเวลาติดตามผลครบถ้วน ตามที่ระบุไว้ในแต่ละหัวข้อ

(๓) ความสมบูรณ์ของแบบรายงานผู้ป่วย ประกอบด้วย

ก. ใบสมัครสอบ

ข. ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ค. หลักฐานแสดงการศึกษาหรือฝึกอบรมเพิ่มเติมหลังปริญญาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ใน สาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

ง. หนังสือรับรองของหัวหน้าหน่วยงาน (ถ้ามี) เกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานด้าน ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

จ. Log book

ฉ. หลักฐานการนำเสนอวิชาการ

ช. รายงานผู้ป่วย ๒ ฉบับ

ซ. ให้ upload ข้อมูล ก-ซ โดยทำข้อมูลเป็น PDF File และระบุชื่อ-สกุล ผู้สอบเป็นเจ้าของ file ขึ้นระบบ online ผ่าน link ที่ได้รับแจ้งจากราชวิทยาลัยฯ

(๔) ลักษณะของรายงานผู้ป่วยควรมีดังต่อไปนี้

(๔.๑) ผู้ป่วยที่นำเสนอต้องระบุ เลขที่ผู้ป่วย วัน เดือน ปี สถานที่ให้การักษาโดยมีหัวหน้า งานหรือหัวหน้าสถานนั้นๆ ให้การรับรอง และมีเอกสารเตรียมพร้อมให้ตรวจสอบได้

(๔.๒) ผู้ป่วยที่นำเสนอเพื่อสอบ ต้องมีประวัติ และการตรวจทางคลินิกอย่างละเอียด ภาพถ่าย รังสี และผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการอื่นๆ ที่จำเป็นการวิเคราะห์แยกโรค การให้การวินิจฉัย แผนการรักษา การรักษาและการติดตามผลจนมีการหายอย่างสมบูรณ์ ต้องมีภาพประกอบทางคลินิก

เป็นภาพที่มีรายละเอียดเห็นได้ชัดเจน ในช่วงก่อนการรักษา ขั้นตอนต่างๆ และผลการรักษาพร้อมคำบรรยายภาพ ทั้งนี้กำหนดให้มีภาพประกอบ ๒๐ ภาพ ต่อผู้ป่วย ๑ ราย โดยประมาณ

(๔.๓) พิมพ์ข้อมูลผู้ป่วยแต่ละรายลงในกระดาษ A๔ ความยาว ไม่เกิน ๓ หน้ากระดาษ (ไม่รวมภาพ) ใช้ TH Sarabun ๑๖

(๔.๔) รายงานผู้ป่วยทุกรายต้องมีความครบถ้วนสมบูรณ์ ของข้อมูลต่างๆ ทางคลินิกและต้องมีรูปถ่ายภาพสี่ประกอบทางคลินิก พร้อมคำบรรยายอย่างสมบูรณ์ พร้อมบทวิจารณ์ (Discussion)

(๔.๕) รายงานผู้ป่วยนั้นต้องไม่เป็นผู้ป่วยรายที่ได้ใช้ เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณวุฒิทางการศึกษาใดๆ มาก่อน

(๔.๖) การพิจารณาเลือกผู้ป่วยที่นำมาเสนอนี้ ควรอยู่ในกลุ่มหรือ หมวดใด เป็นวิจารณ์ญาณและความพอใจของผู้สมัคร ผู้ป่วย ๑ ราย เสนอได้เพียงกลุ่มเดียว

(๔.๗) ห้ามนำผู้ป่วยที่ใช้สอบเพื่อวุฒิบัตรและอนุมติบัตรมาแล้ว โดยตนเองหรือผู้อื่นมาใช้ซ้ำ ยกเว้นกรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้ซ้ำเนื่องจากการสอบไม่ผ่าน หรือเป็นการผ่าตัดคนละประเภท และต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่วางไว้

(๔.๘) ในกรณีที่ส่งรายงานมาแล้ว คณะอนุกรรมการอาจขอข้อมูลหรือขอให้เปลี่ยนรายงานผู้ป่วยได้

ขอบเขตเนื้อหาการสอบการนำเสนอรายงานผู้ป่วย สำหรับทันตแพทย์ประจำบ้าน ความรู้จำเพาะทางศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล จัดจำแนกเป็นหมวด เพื่อใช้สำหรับจัดเตรียมแบบรายงานผู้ป่วย และมีรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

หมวด ๑ Maxillofacial Trauma (ติดตามผลอย่างน้อย ๓ เดือน) ได้แก่ Primary and secondary repair of facial, oral soft tissue injuries, open reduction of fracture of the mandible, maxilla, zygoma, nose, naso-orbito-ethmoidal and midface region

หมวด ๒ Orofacial infection (ติดตามผลอย่างน้อย ๑ เดือน หรือ จนกว่าพบการหายอย่างสมบูรณ์)

- Severe odontogenic infection หมายถึง การอักเสบที่มีสาเหตุจากฟัน ลุกลามไปตาม fascial space ตั้งแต่ ๒ spaces ขึ้นไป

- Severe non-odontogenic infection ได้แก่ การติดเชื้อใน Compromised patient หรือการติดเชื้อในลักษณะที่ต้องใช้การรักษายุ่งยากทัดเทียมกัน

หมวด ๓ Pathology and Reconstruction (ติดตามผลอย่างน้อย ๓ เดือน)

- Surgical treatment of ORN, MRONS

- Surgical pathology ในบริเวณช่องปาก ขากรรไกรและใบหน้า

- Remove of large cyst (>๕ cm.)
- Surgical treatment of benign tumor in maxillofacial region (> ๓ cm.)
- Surgical treatment of malignant lesion (ติดตามผลอย่างน้อย ๓ เดือน)
- Reconstructive surgery เช่น Bone graft and soft tissue graft, Local flap, Regional and distant flap, Free Flap

หมวด ๔ Dentofacial Deformity (ติดตามผลอย่างน้อย ๓ เดือน)

- Dentofacial Deformity เช่น Surgical correction orofacial and craniofacial deformities of the mandible, maxilla, zygoma and other facial bones, surgical procedures including ramus and body osteotomy of mandible, genioplasty, subapical segmental osteotomy, Le Fort I, II, III procedures and craniofacial operations (ติดตามผลอย่างน้อย ๓ เดือน)
- Cleft lip-palate repair , Repair alveolar cleft with graft

หมวด ๕ Miscellaneous (ติดตามผลอย่างน้อย ๓ เดือน)

- Preprosthetic surgery หมายถึง major preprosthetic surgery ทั้งหลาย ได้แก่ vestibuloplasty with graft ; total ridge augmentation และงานอื่นๆ ที่เทียบเท่า
- TMJ. Surgery เช่น
  - Treatment of TMJ ankylosis
  - Arthroplasty
  - Total joint replacement
  - Eminectomy
  - Surgical correction of TMD
- Complication and management
  - Treatment of severe hemorrhage
  - Removal of broken instrument or needle
  - Surgical airway management
  - Ligation of large artery

- Nerve decompression
- ฯลฯ
- Implantology
  - ผู้ป่วยในประเภทนี้จะต้องมี dental implant ๔ ราก หรือมากกว่า แต่ถ้ามีน้อยกว่า ๔ ราก จะต้องมีการผ่าตัดอื่นร่วมด้วย เช่น Sinus lift หรือ Bone augmentation ยกเว้น (ยกเว้น GBR) และมีระยะเวลาติดตามผลอย่างน้อย ๓ เดือน หลังใส่ฟัน
  - Extraoral Implant ๒ ราก หรือมากกว่า ระยะเวลาติดตามผลอย่างน้อย ๓ เดือน หลังใส่อวัยวะเทียมสำหรับ หู หรือตา หรือจมูก
  - Major sinus surgery เช่น
    - Closure of large oroantral communication with flap
    - Surgical treatment of sinus infection
  - อื่นๆ

เกณฑ์การประเมิน ประเมินความสามารถในการประมวลข้อมูลที่ได้รับในกระบวนการต่างๆ อาทิเช่น แนวคิดในการให้การรักษา, ความสามารถในการตัดสินใจ, ความสามารถทางวิชาการ และการใช้เหตุผล เป็นต้น

(ความเหมาะสมของ Case ระยะเวลาติดตามผล อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการสอบฯ)

หมวด ๗

หลักเกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ ๒๔ หลักเกณฑ์ในการประเมินการสอบข้อเขียน มีรายละเอียดดังนี้

(๑) ข้อสอบข้อเขียน แบ่งเป็น ๒ ส่วน และมีคะแนนในแต่ละส่วน ดังนี้

(ก) ความรู้ทางด้านความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์พื้นฐานหรือวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ตามขอบเขตเนื้อหาในการสอบข้อเขียน หมวด ๕ ข้อ ๒๐ และความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม ร้อยละ ๒๐-๔๐

(ข) ความรู้เฉพาะทาง ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ตามขอบเขตเนื้อหา ในการสอบข้อเขียน หมวด ๕ ข้อ ๒๑ ร้อยละ ๖๐-๘๐

ข้อ ๒๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินสอบปากเปล่า แบ่งเป็น ๕ ห้อง แต่ละห้องมีคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน
ดังนี้

ห้องสอบที่ ๑ เป็นการสอบความรู้ในหัวข้อ trauma, medicine, general surgery and anesthesia

ห้องสอบที่ ๒ เป็นการสอบความรู้ในหัวข้อ infection และรวมทั้ง

- sinus surgery

- salivary gland disease

ห้องสอบที่ ๓ เป็นการสอบความรู้ ในหัวข้อ pathology & reconstructive surgery รวมทั้ง preprosthetic surgery และ Implant

ห้องสอบที่ ๔ เป็นการสอบความรู้ในหัวข้อ dentofacial deformity และรวมทั้ง

- cleft lip and cleft palate

- TMJ surgery

ห้องสอบที่ ๕ เป็นการสอบรายงานผู้ป่วย (Case presentation)

หมวด ๘

เกณฑ์การตัดสินผลสอบ

ข้อ ๒๖ เกณฑ์การตัดสินผู้ที่ได้รับอนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรในสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล จะต้องสอบผ่าน ดังนี้

(ก) ผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๖ หรือ ข้อ ๗ (๒) (๓) (๔) (๕) จะต้องสอบผ่านการสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย

(ข) ผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๑) จะต้องสอบผ่านการสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย และ/หรือ ร่วมกับการสอบอื่นๆ (ถ้ามี)

เกณฑ์การตัดสิน การสอบเสนอรายงานผู้ป่วยและสอบปากเปล่า ตัดสินให้สอบผ่านได้ ต้องมีคะแนนรวมเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕ และการสอบปากเปล่าในห้อง ๑-๔ และห้องรายงานผู้ป่วยต้องผ่าน ร้อยละ ๗๕ อย่างน้อย ๓ ห้อง ในจำนวน ๕ ห้อง

เกณฑ์การตัดสินสอบผ่าน จะต้องสอบผ่านทั้งการสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วยโดยถือคะแนน ร้อยละ ๗๕ เป็นเกณฑ์ผ่านของแต่ละการสอบ ผู้ที่สอบไม่ผ่านไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งในสอง

ส่วนจะต้องยื่นคำขอสอบใหม่พร้อมชำระค่าสมัครสอบตามประกาศของราชวิทยาลัยฯ ผู้ที่สอบปากเปล่าไม่ผ่านสามารถพิจารณานำรายงานผู้ป่วยไปใช้ในการสอบครั้งใหม่ได้

ให้เก็บสะสมผลการสอบข้อเขียน หรือการสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วยไว้ได้ในระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ประกาศผลสอบ

การปฏิบัติในการเข้าสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรให้ผู้เข้าสอบปฏิบัติตามระเบียบทันตแพทยสภาว่าด้วยการปฏิบัติในการเข้าสอบของสมาชิกทันตแพทยสภา

ผู้ที่ได้รับวุฒิบัตรหรืออนุมัติบัตรได้ ต้องมีงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์หรือได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

(ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ ทันตแพทย์พาสน์ศิริ นิสาลักษณ์)

ประธานราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย